

Lilia Bicec-Zanardelli s-a născut la 2 martie 1965, în satul Viișoara, Glodeni din Republica Moldova, în familia unor foști deportați în Siberia. Licențiată a Facultății de Jurnalistică a Universității de Stat din Chișinău și a Academiei Europene din Verona. A lucrat la redacțiile gazetelor raionale din Căinari și Glodeni, apoi la publicația liberă *Accent provincial* din județul Bălți. Fondatoare a revistei *Moldbrixia news* (în română și italiană); din 2013, corespondent al cotidianului *Giornale di Brescia*.

Cărți publicate: *Testamentul necitit*, roman epistolar, Editura Cartier, 2009, reeditat în 2018; *Miei cari figli, vi scrivo*, Editura Einaudi, Torino, 2013; *Donna e...*, antologie de proză scurtă a femeilor din Italia, Editura Rai Com Spa, Roma, 2014; *Moldova*, istorie orală (antologie de istorii ale femeilor din lume: Franța, Albania, Argentina, Marocco, Siria, etc. – *La tela di Penelope*), Editura Moica, Brescia, 2014; *Bumerang*, Editura Cartier, 2016; *Boomerang*, Editura Europa Edizioni, Roma, 2018, urmat de a doua ediție în 2021, Editura Another Coffee Stories.

Prezentă în antologia *Novel of the World*, Editura Mondadori, Milano cu nuvela *Mămăligă cu dor de casă*, antologie lansată la EXPO, Milano 2015.

În 2016 în baza cărții *Testamentul necitit*, varianta italiană, a fost turnat documentarul „Am și eu un loc în lume” pentru televiziunea RAI 3.

Romanul *Lagărul 33* apare la Editura Cartier în octombrie 2019. În același an este editat în italiană cu titlul *Lager 33* la Editura Albatros. Ulterior, e reeditată, cu unele modificări, la Editura Another Coffee Stories, intitulată *Amore siberiano*. La aceeași editură, în 2022, Lilia Bicec-Zanardelli publică în italiană *DecaSguardi*. În 2024, în baza cărții *Amore siberiano* a fost montat în italiană spectacolul cu același nume.

Lilia
BICEC-ZANARDELLI

Femeia cu ochi de șoim

Nuvela

POLISALM

Editura Polisalm
Str. Petru Zadnipru, nr. 15/2, of. 23, MD2044, mun. Chișinău
Email: polirom.md@gmail.com
Tipar: Bons Offices
Copyright © 2025, Lilia Bicec-Zanardelli

Aprobat de Comisia de selecție pentru editarea cărții naționale
și editat cu contribuția Ministerului Culturii.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Bicec-Zanardelli, Lilia.
Femeia cu ochi de șoim: Nuvele/Lilia Bicec-Zanardelli. –
[Chișinău]: Polisalm, 2025 (Bons Offices). – 130, [1] p.
Cu contribuția Ministerului Culturii.
ISBN 978-9975-3678-7-5.
821.135.1(478)-32
B 52

Femeia cu ochi de șoim

Dimineața mâna razele cromatice printre pinii seculari până-n valea de la poalele muntelui, iar vântulețul tomnatic sorbea grăbit urmele ploii, șopotind un murmur pașnic de farmec și armonie. Cât puteai cuprinde cu ochii se întindea o priveliște de basm, un loc despre care muntenii povesteau că a trecut pe acolo Sfântul Petru.

Se zice că Sfântul Petru terminase apa din ploscă, iar obo-seala îl împiedica să meargă mai departe, poticnindu-se pe povârnișurile zgrunțuroase, s-a oprit la poalele muntelui să-și odihnească bătrânețile. Ațipi, iar Dumnezeu observă cât de nemilos se răfuia soarele cu orice vietate întâlnită în cale, poruncindu-i muntelui să-i facă un pic de umbră, înclinându-se spre Sfântul Petru. Apoi porunci să lase loc de trecere unei vine de apă ca să-și îmbospăteze Sfântul forțele. Muntele ascultă porunca, se încovoie spre vale, iar șipotul apăru chiar lângă Sfântul Petru, trezindu-l din toropeala în care-l ținea strâns căldura solară. Sfântul bău apă cu căușul palmei, umplu plosca, își spală fața, binecuvântă locul și porni mai departe în pelerinajul său. De atunci localnicii au numit acel loc „Palma Sfântului Petru” și cine trece prin apropiere încetinește la poalele muntelui, sorbind din apa proaspătă a izvorului. Și tot aici, între sacru și profan, tinerii munteni primeau botezul primului vânat.

Când începea sezonul vânatului de toamnă, fiecare tată sau unchi însoțea tânărul în fața vânătorilor bătrâni ca să treacă tes-

tarea. Venea cu arma descărcată, fără gloanțe, așa era obiceiul, iar cel mai în vârstă vânător îi înmâna patru cartușe. Cine reușea să vâneze vreo pasăre sau vreun iepure speriat de lătratul gonașilor primea botezul, cine nu, trebuia să aștepte până la următorul sezon. Orice tânăr care se prezenta la botezul vânătorilor se antrena pe ascuns, ca să nu-și facă neamul de rușine. Oricum, tradiția era un obicei frumos și un bun motiv să se adune vânătorii seara la un pahar de vin, cu friptură de mistreț, bancuri și întâmplări vânătoarești. Iar tinerii care primeau botezul aveau voie să intre în rândurile vânătorilor maturi și să stea cu ei la masă.

Trebuia să ai brațul de lemn ca să nu poți ochi și trage patru focuri și să ai măcar o zburătoare nevinovată la picioarele tale. Gianni știa bine regulile și era sigur că norocul îi va trimite în cale ceva bun de vânat, nu niște vrăbii certărețe, care ciripeau impertinente în preajmă. Încărcă pușca cu patru cartușe și se îndepărtă de la „Palma Sfântului Petru”. Merse cât merse, privi în jur, asigurându-se că-i singur prin acele locuri, și se camuflă printre tufari. Lungit una cu vegetația pădurii, fixă patul puștii pe omoplatul viguros, așteptând momentul să tragă. Trecu un măcăleandru, speriat de vreo viperă care patrula prin preajmă. Vru să tragă, dar își aminti de ritual și se răzgândi: la ce bun să ai o pasăre mică împăiată, deși nu uită cum taică-său îl atenționează când ieșise din casă: „E prima ta zi adevărată de vânătoare, poți să țintești și într-un nor, numai să pice jos și să-l duci ca pe un trofeu”. Se piti mai comod și se puse pe așteptat. Nu trecu mult timp și de pe creasta muntelui se înălțară, fâlfâind din aripi, două păsări. Copleșit de frumusețea lor, privea spre ele fascinat. Șoimii se roteau în dansul iubirii, se înălțau, apoi plonjau ca două săgeți, străpungând văzduhul, încetineau zborul, fâlfâind deasupra pinilor seculari: când mai sus, când mai jos, ca două aeroplane în plină acrobație. Gianni, fiu de muntean, admira frumusețea șoimilor cu aripile deschise, dansul lor și bătăile din aripi ca niște evantaie mânuite cu delicatețe. Nu fiecăruia îi este dat să

vadă o astfel de priveliște, îndeosebi în ultimul timp, când șoimii se vedeau tot mai rar și mai rar prin preajma munților. Tresări, amintindu-și că avea o altă misiune, nu să admire păsările în zbor. Propti bine patul puștii de omoplat, ridică țeava în sus, închise un ochi să se concentreze mai bine cu celălalt și... Buh! Ținti dintr-o singură împușcătură. Cra! Cra! Strigă șoimul de durere. Retras din dans, se poticni printre ramurile de pin și căzu la pământ ca un bolovan. Masculul șoim emise un croncănit disperat, rămas fără pereche în dansul iubirii, se aruncă să-și caute perechea, veni spre ea, îi atinse aripile imobile cu pliscul, se roti de câteva ori în jurul ei, apoi se înalță, singur, spre cer, spre infinit...

Gianni a țintit în șoim, iar glonțul ieși bezmetic, desfăcându-se în treizeci de mărgelă din plumb, se opri în pasărea cerului, sfârtecându-i inima în plină iubire, aripile în toiul zborului, corpul în plină viață. Tânărul vânător s-a repezit și a cules pasărea de jos, privind îndelung la ochii rămași deschiși; ochii de șoim, inteligenți și încă vii, își priveau asasinul. Zâmbind ca un vânător sadea, Gianni gândea cum să-l îmbălsămeze și unde ar fi locul cel mai potrivit în casa părinților ca să atârne trofeul. Nu-l puse în rucsac, îl ținea în mână, de frică să nu-și ia zborul din nou, apoi mai hoinări în căutare de alte vietăți, dar fără niciun interes, căci prada din mâna lui valora mai mult ca un mistreț. Apoi, pe la prânz, veni la Palma Sfântului Petru să-și primească botezul. Ținea pasărea înțepenită în mână, ridicată deasupra capului, ca să fie văzut de departe, se lăsa flatat de complimentele vânătorilor, iar ei admirau eroic frumusețea statică a șoimului răpus. Gâtul colorat de un brun deschis, dezgolit ca la o mireasă în ziua nunții, se încheia cu un șirag de mărgelă din pene aurii, continuând cu vestimentația al cărei colorit, reflectându-se în razele soarelui, bătea într-un roșu sângerieu... Doar unul din cei mai în etate vânători nu s-a apropiat de Gianni, a rămas locului, bombănind: „Munții și Palma Sfântului Petru ne protejează de tunete și fulgere, de cutremure de pământ și alunecări de teren,

dar niciodată nu ne va feri de blestem. E pasărea cerului, e ultimul șoim de prin părțile noastre...”. Ceialalți s-au uitat pieziș la moș, neluând în mod serios mormăitul lui.

Până în seară satul de la poalele muntelui a prins știrea despre vânătorul dibaci, declinand-o fiecare după propria fantezie până ajunse la urechile domnișoarelor, pretinzând fiecare să fie cerută de nevastă. Iar Gianni, băiat tânăr, muntean, cu mers semeț, glumeț, cu părul negru dat peste cap, cu mici ondulări pe la tâmple, încă nu avea gânduri de însurătoare și schimba domnișoarele la fiecare săptămână, până se opri la o văduvioară tinerică. Și fiindcă părinții lui locuiau mai spre munte, în cătunul cu vreo cinci căsoaie, Gianni trecu cu traiul la Isabela, motivând că-i mai aproape de muncă. Giuseppina, mama lui Gianni, se bocea pe la toate neamurile și prietenii că uite ce băiat a crescut, de parcă s-au terminat fetele din sat și tocmai la Isabela s-a oprit, văduva, cu vreo cinci ani mai mare ca el și nici măcar frumoasă nu-i. El nici nu auzea, nici nu vedea, chiar dacă maică-sa trecu și pe la locul de muncă să-i bată toaca, să-i deschidă ochii, să-l dojenească. După mai mulți ani, s-a resemnat să nu-și mai ceară feciorul acasă, și poate că nu mai trecea niciodată nici pe strada unde locuiau ei, dacă nu s-ar fi îmbolnăvit tatăl lui Gianni. Veni Giuseppina într-o răsuflare din cătunul de la munte, bătut la ușa grea de lemn, rugându-l cu voce sugrumată să-i deschidă.

— Ce te-a adus la miezul nopții, nu puteai să aștepți până dimineața? o întâmpină Gianni în prag, bosumflat că a trebuit să iasă din așternutul cald.

— Nu, fiule, nu pot să aștept, e rău cu taică-tău, medicii nu mai au ce-i face, vrea să te vadă...

— Am să vin mâine-dimineața, și-i închise ușa.

Reveni în așternut, dar somnul plecase odată cu maică-sa. În zadar, îl tentă Isabela să-l țină lipit de sânii dolofani. Nimic. Gianni se ridică, îmbracă hainele în grabă și ieși din casă.

Când intră în casa părintească, taică-său își dădea sufletul.

A plâns... Nu mai plânsese de când era mic și-și zdrelea genunchii. S-a așezat la căpătâiul tatălui și a stat împietrit, ambii ca doi morți, toată noaptea. După înmormântare, s-a întors la casa părintească, îi era milă s-o lase pe maică-sa în casa pustie, pe timp de iarnă, fără lemne despicate, îndurerată și tristă. S-a întins pe pătucul din sufragerie, ca atunci când era mic și aștepta să se stingă ultimul tăciune din plită, dar adormea buștean când încă flacăra mică mai pâlăia agale. Acum nici urmă de somn prin fața lui, se ridică, adăugă o ciotcă mai mare, de parcă voia să vorbească cu focul, se întinse din nou pe pat și urmărea flăcările din plită. Limbile de foc se încingeau la dans, pălălăind nestingerite, luminând încăperea pe porțiuni: când până la poza lui taică-său, când până la șoimul împăiat.

„Ei, va fi trist fără tine, tată... Toate au amorțit aici. Și ochii tăi din poză sunt mai triști ca altădată”, zise în gând, dar pereții îi răspunseră cu ecou nedeslușit.

Flăcările din plită continuau să se joace nevinovate cu umbre mari pe pereții din cameră, iar Gianni le urmărea insistent. Involuntar, flăcările s-au oprit să reflecte pasărea atârnată nu departe de poză: „Ochii tăi par mereu vii, ai aceeași expresie de acum cinci ani. Inteligentă pasăre ai fost, cum de te-ai lăsat împușcată, nici eu nu înțeleg?”. Închise ochii, dorind să-și amintească acel episod. Parcă fusese mai ieri, și totuși trecuseră ani.

Nu erau mulți, dar după ce s-a certat și cu taică-său, tot pentru Isabela, n-a mai vrut să le calce pragul. Acum căsoaia, cu pereți groși de piatră, scoasă din burta muntelui când s-a surpat după o ploaie de-o lună, duri ca granitul și reci ca niște sloiuri de gheață, îl sfida și-i cerea socoteală. Își aminti că aici s-au născut și au trăit mai multe generații din familia lui, pe linie paternă, căci fetelor nu li se dădea ca zestre casa, și nimeni din bărbați nu a cutezat s-o părească, doar el a făcut-o. Acum a revenit și are multe de făcut, precum fiecare din bărbații munteni care au locuit aici.

Taică-său povestea că, atunci când s-a căsătorit, căsoaia avea doar un nivel, părea mai mult un șopron cu pereți groși din piatră, iar pe timp de iarnă, dimineța, la geamuri atârnavu țurțuri de gheață ca niște perdele sculptate. Lungi și triste, iernile la munte intrau de cu toamnă în căsoaie și nu ieșeau până nu pornea cu animalele la păscut. Când s-a născut Gianni, tatăl lui a hotărât să despartă casa în două, pe orizontal, i-a făcut tavan din lemn gros, construind două dormitoare deasupra, la care se urcau printr-o scăriță laterală. Ajuns mai măricel, Gianni prefera să stea la parter, lângă plită. Așa cum o făcu și acum, se întinse pe pătuțul de cândva, deși cam strâmt pentru el, puse mâinile sub ceafă, continuă să privească la obiectele din jur, de parcă voia să se convingă că nimic nu s-a schimbat în lipsa lui. În dreapta, singuratic, se mai păstra căminul rudimentar, cu un ceauz afumat în centru, suspendat de horn, martor că în acel recipient se încălzea cândva laptele pentru a face cașcavaluri și că neamul lui, din generație în generație, a crescut animale. Deasupra căminului zăcea un mănunchi de flori uscate, uitate în timp, printre care ieșea în vileag floarea-de-colț, adunate de Gianni când se urca cu taică-său aproape de piscul muntelui.

Gianni moșteni totul: căsoaia, imașul, o porțiune de pădure și dibăcia munteanului: să cosească iarba, să taie pădurea, dar nu și să crească vite. Și-i mulțumi în gând lui taică-său că a vândut animalele, căci el nu s-ar fi descurcat nici cu două vite, dar mite cu zece pe care le avea când locuia la părinți. N-a întrebat-o pe maică-sa ce a făcut cu banii, nu-l interesa, era bucuros că avea pensia ei, el munca lui, venituri suficiente pentru un trai decent într-un sat de la munte. Cândva și-a dorit mai multe, dar când era tânăr, și mulți de vârsta lui emigrau în Elveția, acum nu mai tânjea după mari averi, și-apoi nici nu avea cui să le lase. Nici în mină nu s-a dus să robească, unde se angajau cam toți bărbații apti de muncă de la poalele muntelui. Câștigau bine, dar praful, la extragerea fierului din piatra tare ca granitul, le intra în plămâni și le

scurta viața. El a ales să fie zidar și nu regreta, chiar dacă în fiecare dimineață și seară trebuia să urce și să coboare cu motocicleta până în sat: fie ploaie, fie vânt sau ninsoare, încăleca pe calul de fier, șerpuind pe cărarea printre brazi. În jumătate de oră era pe șantier sau la magazinul din sat pentru alimente, alte drumuri nu avea... Dar cât a stat la Izabela, cărărușa s-a îngustat, s-a umplut de mărăcini și boschet, împiedicându-l să mai treacă cu viteză pe ea, sau poate metalul ruginise? Știa că ea îl mai aștepta seară de seară la geam, cu o veioză aprinsă, singură ca și casa ei, că poate va veni, și nu cumva să creadă că nu-l așteaptă, dar nu s-a dus. A încercat femeia de câteva ori să-i taie drumul când se întorcea de la muncă, dar el a salutat-o ca pe o străină și a mers mai departe, cu capul plecat și umerii strânși. Izabela l-a privit îndelung, parcă nu mai era el, și nici mersul semeț de cândva nu mai era al lui. Așa s-au despărțit pentru totdeauna.

Anii tinereții lui rămâneau la amintiri, iar el nici nu observa când se termina un anotimp și începea altul. Toată săptămâna la muncă, iar duminica, unica zi de odihnă, avea atâtea de făcut la căsoaia de la munte, cu o bucată bună de imaș și pădure, încât în ultimul timp cele două mâini vânjoase nu mai isprăveau totul. Atunci, istovit de puteri, își zicea: „O viață are omul...”. Termina ce mai avea de făcut înainte cu vreo două ore până la apusul soarelui și pornea cu arma, dacă era sezon de vânat, sau rătăcea singur prin pădure să uite de toate. De cele mai dese ori și-o lua pe Luna, câinele ciobănesc, prietenul lui fidel și, în doi porneau spre potecile copilăriei, pe unde trecuseră cu tatăl său cândva, căci pe acolo fiecare bucată de rocă avea legenda sa.

Și-ar fi dorit un moștenitor, dar, dacă nu a fost să fie, se mulțumea cu vizitele celor doi frați, vecinii lui, prin ale căror vine curgea sânge de munteni, voinici și înalți de parcă maica lor a făcut un pact cu pinii: care mai de care vor crește mai repede și mai viguroși. Cât au fost mici, nu prea treceau pe la Gianni, sau poate el nu-i prea invita, dar de când s-au făcut flăcăuși și au început să

crească o turmă de capre, în serile lungi de iarnă, veneau tot mai des pe la el. Giuseppinei, mamei lui Gianni, nu-i prea convenea, că odată cu ei venea și mama lor, Monica, poreclită Călugărița Religioasă, dar mai lăsa de la ea, voia să-i între feciorului în voie, ca nu cumva să coboare din nou la Izabela. Iar când era duminică, Gianni mai scotea câte o sticlă de vin, punea un vreasc pe foc, să mențină căldura constantă, și vorbeau despre viața de la munte. Deseori, Gianni îi îndemna pe cei doi frați să plece la oraș, zicându-le că viața la munte e monotonă: iarna ninge mereu, iar vara, dacă nu plouă dimineața, plouă spre seară. Îi încuraja să plece, dar, în același timp, îi admira pentru că ei continuau să ducă mai departe tradiția muntenilor: oieritul. Au prins de mici dibăcia tăierii pădurii și a cositului, s-au călit odată cu brazii din munți și au înfruntat viscole cu tornade de nea, aspre și tăioase, care le intrau până la os de-i prindeau prin pădure. Frații au mers în satul din vale la școală, pe jos, câțiva kilometri, cum o făcu și Gianni când era mic, dar n-au mai vrut să învețe vreo profesie. Pini și muntele erau tot ce-și doreau, iar maica lor nu i-a prea strunit de mici, și ei au hoinărit cunoscând toate potecile și secretele din valea peste care muntele s-a aplecat ca să-i facă umbră Sfântului Petru. Pădurea i-a învățat cum să pună un lanț ca să prindă un cocoș-de-munte, cum să-și lege o rană în grabă, când, din neatenție, Franco, cel mai mare dintre frați, și-a tăiat cu securea pulpa piciorului, și tot pădurea le-a arătat cum se face dragoste adevărată, și nu filmele porno privite pe ascuns de maica lor. Iar când lui Franco i-a venit momentul să cunoască o fată din sat, a adus-o la poalele muntelui, apoi, ademenind-o, au urcat tot mai sus, până la pini stufoși care acopereau cerul, iar la poalele lor pământul țesut din rădăcini era loc bun pentru iubire. Franco, mai mare cu trei ani ca Sandru, cu mustață mijită și el, le știa pe toate, iar dacă mai avea unele întrebări, venea la Gianni. Cu atât mai mult acum, de când tatăl vitreg, băiat tânăr venit cândva din oraș, căsătorit cu maicăsa când el avea vreo doi ani, nu prea a prins rădăcini pe pământul

dur de la poalele muntelui. Sau poate l-a trimis Călugărița de unde a venit, după ce i-au crescut ambii băieți, căci primul era al unui pădurar trecător prin acele locuri, iar Giuseppina le știa pe toate, și, când o vedea că trece tot mai des pe la ei, i se mai adăuga un rid la zecile încrustate pe fruntea obosită. Și cât stătea Călugărița în casa lor, să fi ars pădurea că Giuseppina nu ieșea, ca să n-o lase cu feciorul-său. Bănuia bătrâna ceva, dar ce să zici când nu ai dovezi, iar când Gianni ieșea să se plimbe cu Luna, o pune pe Giuseppina pe jărătic. Ieșea pe dâmbulețul de la colțul căsoaiei și în vârful degetelor se tot înălța să vadă dacă Călugărița era acasă. Dacă n-o vedea, începea fantezia bătrânei: „O să-mi prăpădească fiul, s-a dus din urma lui, că știe Călugărița Religioasă ce face, vine aici când sunt băieții, smerita, iar când Gianni iese cu Luna, repede ia câinele ei și, pe altă potecă, îi iese în cale. Misterioasa, pe cine a pus mâna n-a mai avut sfârșit bun. Nu în zadar toți îi zic Călugărița Religioasă. A mai trecut vreun pădurar sau tăietor de lemne pe aici ca să nu-i ridice fusta Călugăriței? Dacă n-aș ști eu cine-i! Of, păcatele mele, ziua în amiaza mare să te tăvălești pe la poalele pinilor și să-i lași să-ți bage și capul între picioare! Oare n-o satură bărbat-său? Numai să pună mâna pe băiatul meu, că i le zic pe toate care le-am văzut”. Se aprindea bătrâna, dar și se temea că-i poate sufla feciorul și nu știa cum era mai bine să facă: ori să tacă, ori să-i spună? Cu atât mai mult acum când trebuia să lipsească de acasă vreo zece zile pentru proteza la șold, plus reabilitarea, și era mai îngrijorată să-l lase pe Gianni singur decât pentru intervenție.

Gianni știa că pădurea e imprevizibilă: e pașnică, dar și răz-bunătoare, știe să tăinuiască, dar și să te scoată la mezat. Mai știa că secretul, oricât de mult l-ai tăinui, iese la iveală ca și rădăcinile unui pin scos de furtună. La toți le displace în aparență, dar toți sunt curioși să-i privească nuditatea ieșită la suprafață. Iar Gianni era la vârsta când nu mai dorea să fie obiect de discuție. Fusese cândva, acum căuta liniștea, și când maică-sa făcea aluzii la dese-

le vizite ale Călugăriței, el se prefăcea că n-o aude. Simțea și el că Monica îi tăia calea, și nu o singură dată, dar nu-i dădea speranțe. Deși, deseori, detașat de la grijile cotidiene, se lăsa tentat de reflexul masculin care se trezea ca și cucul dintr-un ceasornic defectat, răscolindu-i corpul, și mintea îl ațâța că mai poate iubi. Atunci pudicitatea și mândria masculină se amestecau între ele, făcându-l să zâmbească rușinat, dar bucuros că încă nu-i totul pierdut, și chiar dacă trece timpul, nu se trece și instinctul. Și când simțea sângele clocotind în tot corpul, lua câinele, fluiera, alergând când în urma Lunii, când înaintea ei, pierzându-se în desișul pinilor bătrâni, hoinărea până în seară târzie.

Era duminică, zi de vară, când orice oră la munte e mai scumpă ca un kil de aur, și Gianni se trezi de dimineață să cosească pe răcoare. Munci până aproape de chindii la tăiatul ierbii, dar când văzu că soarele se grăbește spre apus, duse coasa electrică în șopron, făcu un duș în grabă și punându-și, haine curate, o îndemnă pe Luna se meargă spre colina dinspre munte. Luna alerga cu urechile ciulite, adulmece văzduhul și se distanța de el ca niciodată. Gianni o ajunse de câteva ori din urmă, îi puse mâna pe zgardă, mângâind-o ușor, o întrebă ce are de-i agitată? Iar ea, când se vedea eliberată, o zbughea și mai aprig, îndepărându-se de Gianni.

— Sper că nu te-a mușcat vreo viperă, am dat de două, moarte, pe imaș, dar nu cred că au urcat până la terasa casei. Erau mici, se sperie de zgomot, încă n-au îndrăznit să ne intre în casă, iar tu fără mine nu te miști, și acum că te-am scos la plimbat îmi face nazuri și alergi nebunește înaintea mea? Nu cumva ai dat în călduri?

Luna, obișnuită să-i asculte vorba de fiecare dată, acum nici măcar nu s-a oprit locului. Continua să adulmece aerul oxigenat de pădure sau căuta miros de câine...

— Adulmeci urme de câine, căteia neastâmpărată! Iar mă faci să te țin închisă până îți trece!? îi strigă din urmă, mărind pasul

s-o prindă de zgardă ca nu cumva s-o piardă. I se întâmplă cu un alt câine, tot ciobănesc. Nu a venit toată noaptea acasă, se speriasese că o pierduse, că cineva o închise sau, și mai rău, o împușcase. Dar Chira, primul lui câine, reveni a doua zi, ciufulită, cu o ureche pleoștită, obosită și flămândă. A înțeles unde a fost tocmai când a observat că se îngrișa prea tare, iar într-o noapte i-a adus patru țânci sub masa din sufragerie. Când au crescut mai mari, i-a dăruit, sperând să ajungă pe mâini bune, căci nefiind sigur că-s de rasă și, fiind sincer cu viitorii stăpâni ai țâncilor, observă că nu prea erau entuziasmați să-i ia. Acum, când o văzu pe Luna în călduri, își zise că n-o mai lasă să umble singură noaptea pe unde vrea ea. Alergă din urma ei s-o oprească cât nu era târziu, strigându-i: „Mă faci să te țin la legătoare!”. Dar Luna nu-i auzea ocara, șerpua pe sub poalele pinilor, îndepărtându-se tot mai mult. Cu ochii ațintiți spre ea, să n-o piardă din vedere, Gianni alerga din urma ei. Luna se opri și, bucuros că pune mâna pe ea, se avântă s-o prindă de zgardă, când își dădu seama că apăru ca din pământ câinele Monicăi.

— A! Tu ești acela care marchezi terenul, după tine aleargă, nenorocita!

Docilă, Luna se opri în fața lui Jack, de parcă în acel loc își dădură întâlnirea, se priviră în ochi ca două ființe, mirosindu-se, se lipeau unul de altul.

— O, nu! strigă Gianni, repezindu-se s-o apuce de zgardă. Oprește-te, dihanie!

— Aici erai? întrebă Monica, apărută din senin în fața lui Gianni, se rezezi să-și strunească câinele.

— E în călduri, zise Gianni, ca o scuză, strunind-o pe Luna, apoi continuă, o duc acasă. O să-i trecă.

— Ei da, mie nu, Gianni, răspuse Monica, fără niciun echivoc.

Gianni vru s-o întrebe ce anume, dar înțelese imediat, căci privirea ei îi ținti partea de jos a corpului, sfidându-l, îl dezbrăca din priviri.

— Nu te mai ascunde, știu că mă vrei, lăsăm câinii să se iubească și noi totodată cu ei, rostind cuvintele, veni spre el, lipindu-se ca un magnet de fier. Gianni deveni un marinar în largul mării care a pierdut pentru un moment busola, ridică mâna liberă, ținând-o în aer o clipită, nehotărât ce să facă: s-o îmbrățișeze, eliberând și cealaltă mână, lăsând câinii să se cupleze, sau s-o refuze delicat, să-și ia câinele și să coboare în vale. Simțind indecizia lui Gianni, Monica îl îmbrățișă îndrăzneț, șoptindu-i: „Las’-te în jos, nu-i nimeni să ne vadă”. În loc să se supună docil cuvintelor mieroase, Gianni se făcu rigid ca un sloi de gheață, deși simțea că-i arde corpul ca în fața unui foc încins, iar gura-i părea de granit, oprindu-l să pronunțe chiar și o silabă. Măinile Monicăi nu așteptară răspunsul, alergau îndrăznețe pe bustul lui robust, ajungând la centură, încetini pentru un moment să-l mai palpate. „Nesătula, vrea să mă devoreze, Călugărița Religioasă, niciun bărbat nu a scăpat din mâinile tale”, își trezi conștiința Gianni, stăpânindu-se să nu fie tras la pământ de femeia voluptoasă. Făcu un pas în urmă, dezlipindu-se de ea, porni târându-și câinele după el. Mergea cu pași lungi, apăsați, cu capul înclinat înainte, fără să privească în urmă, de parcă munții s-au pornit după el și din moment în moment puteau să-i strivească corpul. Pe la jumătate de cale, un nor gri, parcă dezlipit de cer, coborî în calea lui și porni să cearnă o ploaie caldă. Mări pasul, iar la câțiva metri din urma lui, sigură și optimistă, pășea Monica. Îl lăsă pe Gianni să intre în casă, apropiindu-se de șopron, îl legă pe Jack chiar lângă poarta de fier, unde de partea cealaltă era închisă Luna. Se apropie de ușa deschisă a căsoaiei lui Gianni, întrebând dacă se poate și intra fără să mai aștepte răspunsul.

— Faci o cafea? îi zise de parcă nimic nu a fost între ei.

— Da, răspunse Gianni moale.

Monica se așeză comod la masa din sufragerie, aprinse țigara, își ridică șortul mai sus de genunchi cu o indiferență ucigătoare, lăsând să se evidențieze pulpele mușchioase și cu un zâmbet de

cuceritoare, deși nimic încă nu dobândise, îi zise: „Nu înțeleg la ce bun îți trebuie toate aceste calendare cu femei goale, atârinate pe pereți, când eu sunt aici la un pas de tine, mereu disponibilă”.

Gianni nu-i răspunse, scotea cănițele din dulap s-o servească cu cafea. Deși în gând dorea să-i spună că a remarcat mult schimbarea ei: tunsoarea scurtă, stratul de oă de pe unghiile ornamentate, fața care a adunat arșița soarelui din vara întregă și hanoracul nou cu fermoarul tras să i se evidențieze sânul, dar s-a limitat doar la o privire fugace. Dar Monica nu se lăsă bătută, continuă mai departe: „Ai aproape cincizeci de ani, mâine-poi-mâine vom fi bătrâni, nu văd nicio femeie să-ți calce pragul casei, Izabela s-a măritat, că s-a săturat să te tot aștepte... Am doi băieți mari cu care te înțelegi bine, de ce nu vrei să ne unim, de ce ți-i frică? Suntem la vârsta când avem nevoie să ne lipim unul de altul în nopțile lungi de iarnă, să ne ținem de mână când ne va fi mai greu, să te aștept cu o mâncare caldă când vii de la muncă, să-ți spăl o cămașă și să ne ținem de urât la bătrânețe.

Gianni o asculta, iar puținele vorbe care le rosti, privind-o pe furis, fuseseră: „Cât zahăr, tot o linguriță?”. Îi întinse cafeaua, lăsând privirile să-i rătăcească undeva pe podea, apoi puse două linguri de zahăr în băutura sa amăruie, amestecând domol, de parcă aștepta să-i apară răspunsul-minune la suprafața cării. Sorbi o gură de cafea îndulcită exagerat, se ridică de la masă, evitând-o, căuta un refugiu la obiectele din sufragerie. Deodată, privirile s-au oprit în dreptul șoimului.

Cu un oftat adânc și cu ochii țintiți spre pasărea împăiată, rosti: „Eu caut femeia cu ochi de șoim...”.

Afară ploaia continua să cearnă: încetată și deasă, leneșă și insistentă, martoră la câinii despărțiți de-o poartă de fier. Erau aproape, iar între ei era un abis și corpurile lor nu puteau să se atingă. Nu lătrau, scânceau și gemeau ca țâncii, asemenea copiilor mici, neajutorați, ca oamenii bolnavi care nu mai au putere să rostească niciun cuvânt. Sunetele Lunii erau diferite de ale

câinelui mascul. Corpul în călduri cerșea și implora, împins de instinct, să se cupleze. Se ridica în două labe, se lăsa cu toată greutatea de câine ciobănesc german pe poarta de fier, dar în zadar, căci acolo unde pune omul mâna, animalele cu greu reușesc să dărâme. Apoi revenea în patru labe, elegantă, cu privirea vioaie și inteligentă, își lipea și mai strâns blana roșcată cu nuanțe maronii de metalul porții. De partea cealaltă, lacrimile din ochi chihlimbarii ai lui Jack se amestecau cu picăturile de ploaie, contopindu-se se revărsau la pământ. Cu urechile erete, Jack continua să-și legene coada stufoasă, încercând cu toată inteligența de câine Malamut de Alaska să-și atingă năsul maro de blana Lunii. Instinctul visceral trezea mândria și independența înăscută în el, smucindu-se cu toată greutatea din strânsoarea lanțului. Dar făcea raza semicercului, cât ținea lungimea lanțului și se oprea din nou în fața Lunii. Câinii continuau să cerșească cuplarea la poarta de fier, iar scâncetul lor devenea un bocet, o implorare, o rugă față de Omul-în-căutarea-femeii-cu-ochi-de-șoim...

Regăsire

Sunt o picătură de vopsea și, dacă destinul m-a aruncat într-un colț de foaie, mai am mult de așteptat, iar dacă am nimerit pe mijlocul planșei, mai devreme sau mai târziu, voi fi amestecată cu alte culori, devenind un amalgam de nuanțe. Posibil că voi uita ce culoare am avut la început. Dar, deocamdată, nu știu unde am nimerit, în care parte am fost catapultată... Nu cunosc cine a fost sau cine este tatăl meu, nu mi-am dat niciodată străduința să-l caut. Deseori auzeam de la bunica că-s leit copia lui. Ea la sigur l-a cunoscut, dar unde?, căci, de când mă țin minte, nu l-am văzut niciodată. Aflasem că-i pe undeva prin capitală. Că-i un pictor. Dar cine o fi fiind? Mi s-a întâmplat adeseori să fiu la expoziția vreunui pictor și să privesc cu jind nu atât la tablouri, cât la autor, dar nu găseam nimic comun între mine, un prăpădit student la Arte, și un pictor de faimă. Poate că el nici nu-i un pictor notoriu, era sau este unul care-și câștigă bucata de pâine în vreo școală de arte și eu îl caut bezmetic prin capitală. M-am resemnat repede, acceptând ruptura care survenise în arborele genealogic al familiei noastre, peticind-o cum am știut eu mai bine în mintea mea de adolescent. Oricum, port numele bunelului și nu mai era nevoie să fac cuiva o dare de seamă sau să mă apăr, ca pe timpuri, de colegii arțăgoși, care mă somau că mă dau pe mâna babacilor lor. Acum sunt în capitală, am venit să-mi fac studiile. Am atins majoratul, după vârstă, nu și după fapte, dar important este că pot decide pentru mine. Iar

culmea preocupărilor când am ajuns la optsprezece ani era două scopuri importante pe care trebuia să le îndeplinesc, indiferent de circumstanțe. Erau ca două punți ale depășirii stadiului de imatur. Primul care, cred eu, merita deplină importanță era să pun punct virginității mele. Indiferent cu cine, puteam s-o fac și cu vecina mea căsătorită sau cu oricine, dar să-mi ating scopul.

A doua treaptă pe care trebuia s-o trec pentru a mă simți matur era participarea la vot. Nu aveam nicio ideologie politică, nu eram religios, nu făceam parte din nicio sectă. Mă pregătisem psihologic, iar gândul că în acel an voi putea vota, mă excita mai mult decât dorința de a mă culca cu vreo fată și așteptam nerăbdător ora împlinirii. Mă vedeam deja plin de importanță printre rândurile alegătorilor, aducându-mi prinosul meu mic, dar valoros. Prima dorință îmi venea din instinctul de bărbat, din visurile erotice, a doua, cea cu votarea, se cimentase în mine din fărâmiturile de propagandă a bunicii, care se înfuria cu tacâmurile prin bucătărie când nu-i plăceau promisiunile umflante ale candidaților. Dar de fiecare dată încheia comentariul cu părerea ei: „Dacă nu vom vota, vor câștiga...”, și aici înșira o sumedenie de adjective, numindu-i pe toți candidații după bunul ei plac. În acele momente eram de partea ei și doream s-o susțin și, probabil, din acele considerente îmi doream atât de mult să particip la votare și n-am uitat nici chiar când am venit în capitală. Aici m-am schimbat mult: mi-am făcut prieteni, studiam și hoinăream prin oraș ca un câine vagabond, adulmecând viața cosmopolită, luxoasă și mizeră. Totul îmi mergea ca untul, aveam cei șapte ani de acasă: știam să ascult, să-mi fac datoria ca student și să pictez, că nu în zadar am desenat de mic, dar și când am crescut mai mare, toți pereții unde locuiam cu bunicii. Plus că eram un student exemplar: lecțiile și examenele păreau a fi preocupare minoră pe lângă cei doi factori necunoscuți. Ca să votez, trebuia să am o concepție politică, să nu mă duc, ia așa cum zicea lumea la noi în sat, „ca bou la poartă nouă”, ca să-mi controlez virilitatea, trebuia să-mi fac o prietenă,